Debreczen. 1892. XIX. évfolyam 151. sz. Péntek, Julius 1.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT [illegible]YE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utcza 1761. sz. Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Felhivás előfizetésre.

Az uj évnegyed elején, önmagunkat dicsérő körmondatos sablonok helyett, egyszerűen utalva közönségünk eddig tanusitott érdeklődésére s támogatására, bizalommal felhivjuk mindazokat, kik eddig előfizetéseiket meg nem ujitották, hogy azt megujitani s lapunkat további érdeklődésükkel kisérni sziveskedjenek.

A „**Debreczeni Ellenőr**“ előfizetési ára: Egész évre: **10 frt**, fél évre: **5 frt**, negyedévre: **2 frt 50 kr**, egy hóra: **1 frt**. Egyes szám ára pedig **4 kr**.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési dijak a „Debreczeni Ellenőr“ kiadóhivatalába (Széchényi utcza 1761. sz. Kuncz József kereskedésével szemben) küldendők.

A „**Debreczeni Ellenőr**“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Legfontosabb érdekünk elhanyagolva.

Debreczen, juli. 1.

(T). Az országos gazdasági tanács oly sebbel-lobbal ült össze s hozzá oly méla csendben, hogy észre se vettük. Ennél nagyobb lármát csapnak a lapok a „Baldácsy veteránegyesület“ bizottsági üléséről is. Valóban bosszantó, hogy közgazdaságunk mozzanatairól csak is akkor szokott beszélni a napi sajtó, ha egyéb dolga nincs, tekintetbe nem véve, hogy Magyarország földmivelő ország, s hogy az előfizetők nagy kontinensét a földbirtokosok szolgáltatják. Valóban, a sajtó az oka, ha az ország lakosságát saját foglalkozásától elvonván, politikus csizmadiájává teszi, s halmozza politikával ugy, hogy más egyébre gondolni se képes. Ebben az örökös politikai hajszában alig veszünk észre valamit ami a gazdasági érdekekről szól, s bele van nyugodva a magyar ember, hogy annak igy kell lenni.

A földmüvelési miniszterium oly teljes gőzerővel, oly nagyszerüen müködik most, hogy egy se különben, s daczára hogy földmüvelési életérdekeket penget, az összes fővárosi napi sajtóban nem olvastunk egy vezérczikket, melyben e működést méltatnák avagy ahoz szakszerüen hozzászólnának.

Tiszteljük mi a valutarendezést és a Weckerle miniszter lángeszét, hogy senki jobban, de egyátalában nem engedjük meg, hogy akár a zóna tarifa, akár a valuta kérdés nagyobb bofolyással lehetne hazai viszonyainkra, mint az a reform, mely most a földmüvelési miniszterium kebelében készül, és elmondhatjuk, hogy kivülünk, alig foglalkozik vele valaki, s hogy az ország némileg még is tudomással bir róla, azt a vidéki sajtónak köszönhetni.

A fővárosi lapok egyátalán nem tartják szükségesnek, hogy földmüvelési vezérczikkezőket is tartsanak lapjaiknál, s a gazdaközönség érdekét ne csak védjék, hanem a földmüvelésnek is tulajdonitsanak annyi értéket, mint akár a politikának, akár más szakmának.

Nem állitjuk, hogy a szerb szkuptsina mivelt dolgai nem érdekelnek bennünket, hogy nem akarnók meg figyelni Romániát, Bulgáriát vagy Montenegrót: de már annyiban csak engedelmet kérünk, hogy a magunk ügye jobban érdekelhessen, s előbbvalónak tartsuk az országos gazdasági tanács, mint a szerb skuptsina határozatát. S ime, mig minden apró cseprő dologról pattog és nagy füstöt ver a vezérczikk, a földmüvelési miniszterium pompás akcziójáról nem tudunk semmit. Az országos gazdasági tanács gyülésére is véletlenül akadtunk rá egyik politikai lapnak, egyik zugában, mintha nem lenne tisztesség a lap homlokán és nyiltan beszélgetni e tárgyról.

Annyit irnak most a nagyváradi szt. László ünnepélyről, hogy a közönség-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy gyönge pillanat.

Elbeszélés.

Vértesi Gyulától.

(Folytatás)

Valószinüleg elégedetlen lesz a sorsával. S érzi a vidéki élet tespedtségét itt a fővaros eleven zaja közepette? Talán felébredtek lelkében a rég eltemetett vágyak s kezdi érezni hogy a kis iroda, az egyszerü, minden érdek nélküli nyárspolgári élet nem neki való?

Bántja öt az a kör, melyben él s a mely nem tudja öt megsérteni? Nincs talán ott senki a ki lelkének tápot tudna adni?

— Ugy-e Géza, bánt téged valami?

— Semmi, semmi.

— Miért nem jösz fel ide, miért huzod meg magadat valami rongyos kis fészekben? Igaz, hol is lakol?

— Perényesen, Hevesben.

— No hát Perényesen. Hát nézhet ki máskép az ember, ha Perényesen lakik! Te, te murmutér! Csak nem temeted oda magadat? Vagy talán valami szerelmi csalódás utáltatta meg veled a világot — és megcsömörlöttél — s Perényesen pihened ki a katzenjammert. Ismerlek kópé, valami szerelmi csinyből történt internálás lesz az.

Komoly, kérlelő tekintettel nézett rám, hogy hagyjam abba az egész dolgot. — Látszott rajta, hogy terhére van ez a kérdezősködő gyanusitás.

— Hát jól van, beszéljünk másról, ha ez a théma terhedre van.

— A feleségemmel lakom ott. Nagyon szép kis hely. A Mátra alatt. Van egy kis birtokunk és gazdálkodunk.

— Hogy mondod? A feleségeddel?

— Igen. Két év előtt nősültem.

Elhallgattam. Fölösleges lett volna tovább is kérdezősködnöm. Boldogtalan házasság, mint a házasságok legnagyobb része Az asszony nem szereti ez meg bolondul utánna.. A gazdálkodáshoz sincs kedve, fel pedig nem mer jönni az elkényeztetett falusi kisasszonykával. Szegény boldogtalan! Máskülönben elég kopott, unalmas théma.

— Pinczér! még egy üveg sashegyit! Megisszuk, amig elmondok neked egyetmást. Jól fog esni, ha elmondhatom.

— Kérlek.

Nem valami örvendetes várakozást olvashatott le arczomról, mert sietett megvigasztalni.

— Ne félj pajtás. Nem lesz hosszu, czikornyás történet.

Nem novellát akarok én elmondani, se lamentálni nem fogok. Nem is lenne rá okom. A feleségem szép fiatal asszony, vagyonom is van annyi, amennyiből megélhetek tisztességesen, becsülettel. Az emberek a környéken irigyelik a jó dolgomat. És irigyelhetik is! Igazán vétek az Isten ellen, mikor nem adok hálát neki a jóságáért. No, de hadd mondom el az egészet, azután mondd meg te a szemembe, a mit én már régóta el akarok magammal hitetni, hogy haszontalan, ostoba ember vagyok.

— Fiatal, kezdő ügyvéd koromban valami dolgom akadt Perényesen. Egészen rám esteledett A fuvaros nem akart nekiindulni a sötét éjszakába. A zsidó korcsmáros hajlandó volt ugyan átengedni a szobáját, de egy csepp kedvem sem volt a piszkos, büdös szobában aludni. Vacsora alatt kikérdeztem a korcsmárost, hogy miféle uri emberek laknak itt a faluban.

— Nem lakik itt más uram, csak Vitásy Károly. Az is olyan félur, félparaszt. Sort kaszál meg arat a béresekkel. A marhának is mindig maga ágyaz. De hát jól teszi, nem is boldogul máskép a gazda. Van egy leánya is. Gyönyörü kisasszony. Olyan két szeme van, mint a karbunkulus. És bizony az is verset surol a sólgálóval. Fáin lány az.

Vitásy — Vitásy? Eszembe jutott, hogy anya ágról a Vitásyakkal rokonságban vagyunk. Hátha ez is az, azután szép lány is van a ház.

nek módjában áll minden legkissebb mozzanatát figyelemmel kisérni, ami nagyon helyes. Nincs is az ellen kifogásunk, ha valamit bőven, világosan tárgyalnak, hanem rettentő nagy kifogásunk van az ellen, ha oly fontos dologról, mint az országos gazdasági tanács értekezlete, vagy semmit, vagy csak imigyamugy szólnak.

Hogy tehát az országos közgazdasági tanács mit tárgyalt, nem tudjuk. Szóba hozták-e a kisérleti mintatelepeket? Nincs róla tudomásunk. Főloszlott-e már, avagy még együtt űl, és meddig? Hát az lehetséges, hogy ez föl van emlitve valahol, eldugottan, ámde ki akad rá a politikai szénakazlakba szúrt ezen gombostűre?

Valamit kellene tenni e téren, a gazdaközönség lelkiismeretesebb tájékoztatása érdekében.

Belföld.

Az aradi románok. Az aradi román intelligenciának 26 tagja a következő nyilatkozatot tette közzé a szebeni „Tribuná"-ban: „Alulirottak, mint részint a nemzeti párt többségéhez, részint ezen párt kisebbségéhez tartozók, a „Telegraful Román" támadásával szemben kijelentjük, hogy mindenben egyetértünk azon testvéreink érzelmeivel, a kik a memorandumot a koronához vitték. Nemzetünk iránt való szeretetünk, és annakk érdeke köt bennünket egymáshoz. Atkozott, a ki ezt megbontani akarja." Az aláirók közt első helyen Trutia és Suciu neve olvasható, a kik a bécsi komédiában részt vettek s igy önmaguknak szavaznak bizalmat. Hogy ezek az urak e nyilatkozattal mintegy ráadják az átkot Román Miron érsekre (mert a Telegr. Roman az ő lapja), az kevésbé érdekel minket, mint az aradiak az a kinos meglepetése, hogy az aláirott 26. egyén néhány dákoroman ügyvéden kivül csupa olyan hivatalnok, tanitó és kereskedő, a kik eddig nyiltan nem léptek fel államellenes érzelmükkel és kikkel eddig békében a társasélet minden terén érintkezve éltek, Az aradi magyar közönség meglepetése érthető, látva, hogy falai közt ily nyiltan merészlik dicsőiteni a hazaárulást olyanok, kik annyira függnek tőle, és nemis csoda, hogy az aradi nemzeti párti lap mindjárt a legerősebb eszköz igénybevételét javasolja: e románok teljes társadalmi proskripczióját. Minden esetre az aradiak tudják legjobban milyen megtorlást érdemelnek az ügyetlen nyilatkozat aláirói, kik ez esetben inkább a Telegr. Román ellen akartak tüntetni, mint a magyar állam ellen, és a kik közt a felbujtók mellett félrevezetettek is lehetnek, részünkről azonban ezzel a tegyverrel csak megtontolva bánnánk. Az ilyen társadalmi és üzleti „proskripcziók" még jobban elmérgesitik a viszonyt és a nemzetiségi viszályt a politikai térről sokkal veszélyesebb térre sodorják A mellett alkalmasok a jóérzelmü vagy közeledő románokat is károsan befolyásolni. Az államnak elég hatalma van megtorolni minden törvénybe ütközé cse ekményt, a társadalom dolga a magyar elem erősitése mellett inkább békitőleg hatni a félrevezetett elemekre és őket magához vonzani.

Országgyülés.

Jun. 30.

A képviselőház napirend első tárgyával, a boszniai vasutra vonatkozó javaslattal rövidesen végzett. Neményi előadó indokolt beszéddel elfogadásra ajánlotta a javaslatot, amelylyel szemben egyedül Lukács Gyula emelt szót, hogy a függetlenségi párt, bosnyák-ellenes érzelmeinek kifejezést adhasson. A javaslatot elfogadták.

Az italmérési törvényjavaslat tárgyalása már sokkal nagyobb érdeklödés mellett indult A vitát bevezető Hegedüs Sándor előadó egész mivoltában s egyenkint fejtegette a körülményeket, melyek e javaslat intézkedéseit sürgették és az előnyöket, melyek ez intézkedéseiből kétségtelenül várhatók.

A helyes éssel fogadott megnyitó után előállt Horánszky Nándor s ami ellen a multkor az ellenzék nevében óvást emelt, ma önmaga másfél órára elnyult beszéddel nyomban hozzálátott a szakszerü — obstrukcióhoz. Az obstruálás során politikai szempontból, majd pedig a tulterhelt nemzet érdekében tiltakozott e javaslat ellen, amely csak ujabb terheket ró ránk. Határozati javaslatot is nyujtott be.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter Horánszky tulzásait nyomban. határozati javaslatának elhangzása után leszállitotta arra a niveaura, ahová az ellenzék egyhangu vádaskodásának egész készlete a kellő értékre való redukálás után rendszerint lekerül. Kimutatta, hogy Horánszky igazságtalanul vonta le a maga konzekvencziáját. amidön közterheinket összehasonlitva Ausztriáéval, a mienket Ausztriáénál nagyobbnak mondta, mert terheinkkel arányban tagadhatatlanul gyarapodtak helyzetünk előnyei is. A regále-kártalanitás miatt mindenkinek van joga szólni, csak Horánszkynak nem, akinek a kártalanitásról annak idején elénekelt borus szinü proféciáit egytől-egyig megczáfolták az eredmények. Amiket Horánszky a kizárólagosságról mondott, azokkal a tévédések egész lánczolatát követte el, mert következtetéseinek levonásánál figyelmen kivül hagyta a törvénynek legprimitivebb intézkedéseit is. Ami az adóreformot illeti biztositotta a házat, hogy ez magának a kormánynak is egyik legfontosabb törekvése, de épen a fontosságánál fogva e reformmal a ház elé csak akkor léphet, ha a nagy horderejü kérdést minden irányban megoldotta.

A ház, Wekerle nagyszabásu beszédét hosszasan és lelkesen éljenezte.

Külföld.

Támadások Bismarck ellen. A Bismarck interview még folyvást kizárólagos fejtegetés tárgya a német sajtóban. — A Nationalzeitung ezt irja róla: Bismarck mostanában szemmel láthatólag haragszik, mert meghiusult kivánsága, hogy Ferencz József császár és királynál audenciát kapjon. Ha valóban ugy áll a dolog, hogy ez audenczia meghiusultában német részről eredő befolyásnak is van része: ez határozottan hiba lett volna. Minthogy pedig Bismarck herczeg az ellene intézett kihivást a legélesebb módon torolta meg, nem marad egyéb mint appellálni a volt kanczellár hazafiságához, járuljon ő is hozzá, hogy e polémiának valahára vége legyen. A Berliner Tageblatt következőleg nyilatkozik: A németek nagy többsége, ha megkérdeznék, Caprivi ama kérdésére: vajjon ez a hazafiság? határozott nem-mel fog felelni. Vannak ugyan számosan, a kik Bismarck tisztelői és a kik Bismarck és a császár közti választásnál Bismarck pártjára állanának, de minden jó polgár a császár és birodalom köré sorakozik. — A Vossische Zeitung vélekedése szerint egyetlen egy elhibázott lépés, melyet a kormány e viszályban tenne, azt rövid idő mulva könynyen oly tragédia utjára terelhetné, mely tragédia volna nemcsak Bismarckra, hanem az egész birodalomra nézve. Visszafojtott lélekzettel néz az egész világ ez ügy további fejlődése elé. — A „Times" ugy nyilatkozik, hogy

---

nál. Csak jobb lesz ott tölteni az estét, mint ebben a büdös butyikban.

Egy félóra mulva már ott ültem Vitásy urambátyám barátságos födele alatt. Csakugyan a familiához tartozott, nem valami közel rokonság volt ugyan, hanem azért Nellikével hamarosan megittuk a rokoni poharat. Szép lány volt, azt meg kell adni. Egészséges piros arcza, majd kicsattant az ifjuság tüzétől, telt idomain feszült a ruha, s mikor kaczagott, vérpiros ajkai közül csak ugy ragyogtak elő zománczos fehér apró fogai. Pedig gyakran kaczagott. Minden haszontalanságon, minden bohóságon.

Mikor elváltunk az öreg ur, a maga egyszerü modorában kijelentette, hogy egészen kedvére való legény vagyok, s ha nem találom őket unalmasaknak, hát csak látogassak el néha hozzájuk.

El is látogattam. Nagyon jól esett azzal a kis vadvirággal elbeszélni. Nem kellett ezzel szemben a szóvirágokat, a szellemes thémákat keresni, beszélhetett az ember vele a legcsekélyebb, leghaszontalanabb dolgokról is, az mind mulattatta. S nagy szemei olyan figyelmesen tapadtak az ember arczára, hogy szinte érezte az ember a kiáramló delejes sugarakat.

Ingerlően szép gyermek volt. S a sok blazirtságot negélyező, ideges, kimért vagy a gyönyörök raffinementjára vágyakozó hölgyek után, egész felrissült a lelkem ennek a természetes, egyszerü gyermeknek a látásán, igénytelen csacsogásán, ki-kitörő kaczaján.

Nem beszéltünk ezzel a Balzac nőalakjai idegességéről, sem fin de siecle szerelmet tettető hölgyeiről, sem a szerelem metafizikájáról — és jól esett nagyon a sok okos nő után ennek a kis ostobácskának a társasága, a ki Balzac-ról ugyan édes keveset tudott, hanem a kis Dianna kutyáját olyan odaadóan támogatta a kezével, s ugy odaszoritotta dobogó keblére, hogy az embernek kedve jött volna Diannának lenni.

Ha ez ember az irókról kezdett el vele beszélni vagy Petőfi, Arany egy-egy költeményét olvastam fel neki, tekintete szinte rám tapadt. Hallgatott figyelmesen, odaadóan. Hanem azért mindig azzal végezte:

— Nagy bolondok azok a poéták! Mi mindent összefirkálnak!

Vitásy ur a gazdasága után nézett, s bizony néha órák hosszáig elüldögéltünk a kertben, egy öreg körtefa alatt. Nagy lehajló ágai majdnem egészen eltakartak bennünket, s a napfény, az ég kékje csak a zöld lombokon keresztül vetődött a kis lugasba.

Kedves kis hely volt. A kerti virágok füszeres illata együtt szállt hozzánk a kert alatti réten renden heverő széna illatával, a méhesből kirebbenő méhek zümmögve lepték el a petuniák, liliomok tarka, fehér kelyheit.

— Milyen szép itt körösköril minden, hogy megaranyoz mindent az Isten áldó napfénye, s jóságos szeme mintha ide ragyogna az ég kék kárpitjai közül.

— Gyönyörü, nagyon szép, s ilyenkor, az ilyen szép nyári napon ugy elszorul a szivem, ha eszembe jut az én jó anyácskám, a ki sötét sirban, napfénytelen üregben alszik.

Nagy fekete szemeiben könnyek ragyogtak, szép melle hullámosan emelkedett.

Olyan szép volt ez a könnyező leány! Nem a tettető fájdalom poseos kitörése volt, de az egyszerü, nemes fájdalom megragadó kifejezése.

— Szegény, szegény Nellike!

(Folyt köv.)

Kánikulában.

A „holt szezon" itt van. Szembeszökő tulzásnak látszik ugyan, hogy azt a mozgó elevenséget, azt a lüktető pezsgést, amely mindenütt uralkodik, semmibe sem vesszük és ráteritjük a szezonra a gyászlepelt, de ez már régi szokás.

Ilyenkor, mikor az aszfalt forrósága égeti a lábunkat s csak erősen befüggönyözött szobában élvezhetünk egy kis nyugodalmat, azt szokták mondani, hogy a szezon meghalt.

Pedig a szezon még él, de haldoklik. Maholnap csak az unatkozó szalma-özvegyek képviselik az élénkséget a városban.

Mert mindenki fürdőn van, vagy legalább falun, avagy, ha nincs is, azt hireszteltetí magáról, hogy fürdőre ment. Ez a cihc s ha nem telik is, fürdözni muszáj.

Megesik ugyan néha, hogy akiró azt hiszik, hogy fürdön van, véletlenül meglátják az

Bismarck herczeg Bécsben elkövetett indiskrecziója következtében mélyebben esett, mint annak idején hivatalából való visszalépése által.

—

Anglia és Francziaország. Noha régtől ismeretes tény, hogy a Salisbury-kormány a hármas szövetség hatalmai, első sorban Olaszország iránt a legbarátságosabb magatartást követi, azt sem lehet mondani, hogy a londoni kabinet minden alkalmat fel nem használt volna arra, hogy őszinte jó indulatát a franczia nemzet és köztársaság iránt kimutassa. Erre már sok esetben nyilt alkalma, melyek mindegyikét készségesen megragadta. A mult évben az angol hivatalos világ Portsmouthban ünnepelte a Kronstadtból visszatérő franczia hajórajt s később hire járt, hogy Carnot köztársasági elnök látogatásra készül Londonba. Ez nem történt ugyan, de a két állam viszonya mindig barátságos, érintkezése szivélyes maradt. Csakhogy ez nem tetszik a franczia sovinisztáknak s mint Párisból jelentik, a sajtó nagy része legujabban valóságos hadjáratot intézett Anglia ellen. Azzal vádolja a Salisbury-kormányt, hogy kétkulacsos, mert ugyanakkor, mikor Francziaországnak hizeleg előkésziti formaszerü csatlakozását a hármas szövetséghez, mi a nyáron fog megtörténni, mikor Vilmos császár Viktória királynő vendége lesz. Ennél képtelenebb dolgot a franczia aligha derithettek volna ki a Salisbury-kormányról. Először is nem forog fenn ok arra nézve, hogy Anglia eddigi politikáját megváltoztassa. Másodszor pedig a Salisbury kormány éppen most nem gondolhat ilyesmire, mert nincs kizárva, hogy akkor, mikor Vilmos császár az angol királynő vendége lesz, már egészen más emberek fogják Anglia ügyeit intézni. A franczia tehát e tekintetben nyugodtak lehetnek. A Salisbury kormány most első sorban a saját lételéért küzd. ha pedig az uj választásokban győzni talál, akkor is lesz sürgősebb feladata, mint eddigi helyes külpolitikai irányát megváltoztatni.

Mi és a román kormány.

A tordai tüntetés után a romániai ifjuság felszólitotta Károly királyt. hogy lépjen az elnyomott magyarországi románok védelmére. Jasszyban tüntettek monarchiánk képviselője ellen, Bukarestben pedig — valószinüleg a kormány tudtával — ellenünk irott gyalázó röpiratokat szórtak szét.

Ilyenek hallatára joggal kérdheti mindenki, hogy milyen viszonyban élünk hát Romániával, hogy kormánya igy meri magát viselni.

Tudtunkkal Ausztria-Magyarország egyetlenegy román érdeket sem sértett; egyetlen nemzetközi kötelességet sem szegett meg; egyetlen romániai alattvaló jogait sem csorbitotta.

Avagy a román kormány is azon álláspontra helyezkedik talán, hogy — a mi Romániában tilos, t. i. a hazaáruló jellegü izgatás — az erény, ha Magyarországon követi el románajku magyar állampolgár?

Azt kell következtetnünk azon közönyösségéből, hogy ne mondjuk fölbátoritó tétlenségéből, melylyel a román tulzóknak üzelmeit szemléli. Az ő védszárnyai alatt folyik ezen gyülöletes agitáczió országunk és nemzetünk ellen.

Nem voltunk elragadtatva azon tüntetés által, mely Ratiu háza előtt folyt le Tordán. De a ki igazságosan akar itélni. annak érteni kell a román agitátorok szemérmetlen hazugságai és hazaáruló üzelmei által a magyarság körében keltett fölháborodást, ha nem is helyeselheti a tordai esethez hasonló kitöréseit.

Hogyan? Vajjon Romániában nem lynchelnének-e meg oly román állampolgárt, ki megtagadva alkotmányt közjogot. hazát az uralgó faj ellen lázitana és idegen fővárosba menne panaszra? És kivált akkor, midőn oly kevés valódi oka és joga volna panaszra. mint dr. Ratiunak, ki sohasem szenvedett azért semmiféle jogsérelmet megröviditést állampolgári jogaiban és anyagi hátrányt ügyvédi pályáján, mivel román nemzetiségünek vallja magát.

De hát mindezt hasztalan mondjuk azoknak, kik czélul tüzték ki maguknak föllázitani az erdélyrészi és magyarországi románokat államunk és fajunk ellen. A hazaárulás, a galád izgatás és bujtogatás államunk ellen az ő szemeikben erény, s a kinek ablakait ezért a vérig sértett magyarság beveri, az a román nemzeti ügy martirja, a magyar kegyetlenség" áldozata.

Hogy érhetjük el ily szomoru körülmények között a „testvéri viszony" létesitését oly néppel, melynek érdekei oly sok tekintetben azonosak a mieinkkel?

Mi mindig óhajtottuk e testvéri viszonyt, mert nem látjuk semmiféle kényszeritő szükségességét, miért kelljen magyaroknak és románoknak áldz dühhel viseltetniök egymás ellen — s bizonyára nem rajtunk mult, és nem is rajtunk fog mulni ha ennek a testvéri viszonynak a létesitése nem sikerül.

Egy nagy szociális kérdés.

(A szegényügy.)

Nem ütközünk-e meg ha néha ajtainkra kopogtatnak egészséges s igen tisztességesen öltözött emberek!? Szinte restellünk nékik 2—3 krt nyujtani. Mennyire sülyedhet az ilyen ember, ki embertársai segélyét ilyenkor igénybe veszi? Hová lett az ilyen ember szemérmessége, ki nem szégyenkezik ép tagokkal embertársai szine elé lépni s azok támogatását kérni? Pedig számtalan ilyen szemtelen koldus van!

Olvastam egyszer egy igen gazdag ember életrajzát, ki fiatal éveit a tengeren mint hajós kapitány töltötte. Végnapjait teljes elvonultságban élte, csak kevesekkel érintkezvén. Ez földi javakkal megáldva lévén, a koldusok határozott ellensége volt, kivéve azoknak nyujtott alamizsnát, kik képtelenek valának a munkára. Azért a koldulók fukarnak, — fösvénynek és enek alapján a többi lakosok is szivtelennek tartották. Pedig ezen gazdag ember százezrekre menő összes vagyonát a szegényeknek szánta. akként, hogy épitetett szegényházat, benne mesterségeket létesitett, a szegényekkel a kertet szántóföldet stb. melyek az intézethez tartoztak, müveltette, csak azokat mentette fel a munka alól, kik már erre képtelenek valának, szóval anyagi és szellemi életökről emberbarátilag gondoskodott. Ezt tette a fösvénynek tartott ember.

A szegényekről szólva, leghelyesebb eljárás volna, ha mi ezeknek a szegényeknek állandó munkát adhatnánk. Mert szakavatott emberek abban egyetértenek, hogy szegényeinket oda kell nevelnünk, hogy magukon segithessenek, hogy azon segély, melyet mi neki, nyujthatunk, csak pillanatnyira segithet, de nagyobb mérvben oktalanul és gyakrabban nyujtva, nem hogy nem segitség rejlik nézve, hanem valóságos erkölcsi halál, mely az emberben az önfentartási ösztönt elnyomja.

A pauperizmus helyes szervezése még mindig egyike a legnehezebben megoldható kérdéseknek, melyen államférfiaink még sokáig fogják törni fejöket mig ezt helyesen megoldandják. A tapasztalás azt bizonyitja, hogy a törvényhozásnak nem sikerül az, szükséges, hogy a törvényes szegényügy kezelés az önkéntes szegényügykezeléssel karöltve járjon, csak igy együttesen müködhetnek áldásosan a szegények javára, ez legalább Svájczban legjobbnak bizonyult be. Elberfeld szegényügyét igen czélszerünek tartják, szerintem a kis Svájcz mint emlitém leghelyesebben oldotta meg e nehéz kérdést. Ez volna talán nálunk is a leghelyesebb mód ezen nehéz ügy megoldására. Mert területes segitséggel sokra nem megyünk, a szegényügyön gyökeresen kell. hogy segitsünk.

Erre pedig nekünk más európai államok némi utmutatást adhatnak, amennyiben ők ezen nehéz kérdés tanulmányozásában nagy haladást tettek. ámbár ezek sem fejtették azt meg kellőleg. Amit Anglia írhon szegényeinek tett, az még nem elég, többet tett már Németország és még többet Svájcz. Ha mi tehát ezen országok tapasztalatait magunkévá tesszük és ezeken tovább épitünk, talán sikerülend nekünk ezen nehéz kérdést megoldani.

Az olyanféle intézmények létesitése mint például a debreczeni ispotálytelep nagyban hozzájárul ezen nagy szociális kérdés megoldhatásához.

Legalább is egy lépcső az elérhető eredmény felé.

A férfiak ellensége.

— Jelenet a szerkesztőségben.

— A kiadó urat keresem.

Szólott az asszonyság.

A ruhája kék volt. Az arcza vörös. Bővebben leirni fölöslegesnek tartjuk.

A kiadó nem volt ott. de a müvezető, a müvezetők szokott hidegvérü udvariasságával emelkedett föl asztala mellől, hol hajnali kakasszó óta a beérkezett előfizetéseket iktatta.

— Mivel szolgálhatok?

— De mivel ám! Mondja, magánál szolgált az a semmirevaló?

ablak-függöny mögött. De az nem baj. Bizonyára tévedés volt, vagy a szeme káprázott az illetőnek . . .

És áll még a szezon az utczákon, tereken is. Hisz sétálnak a hölgyek, világos könnyü öltözeteikben, melyeknek az az előnyük, hogy ki lehet vágni őket és igy a nap s a férfi-szem égető sugara egyaránt védtelenül érheti.

És hangos, fülcsiklandozó, csengő szóvihar száll föl naponta az uszodából is, ahol lubiczkoló szépségek csókoltatják magukat a lágy hullámokkal

Mintha biz ezt a szerepet mások nem szivesebben s jobban töltenék be . . .

Sajátszerüek ezek a nyári napok. Este akármeddig elsétál az ember, eszébe sem jut a lepihenés. Tiz óra felé telnek meg leginkább a sörházak és a czukraszatok. Egész fagylalthegyek fogynak el Debreczenben.

Nem csoda. Ezt a piros, fehér, crém, narancs stb. szinü édes hidegséget, — vagy — ha jobban tetszik. hideg édességet — leginkább a nők kedvelik s forró szájacskáikban pillanat alatt elolvad a legmakacsabb, jéggel bélelt fagylalt is.

Az élelmes czukrászok, mint jól beavatott fagylalt-körök (á la: kávé-körök) beszélik, közelebb a fagylaltnak is uj elnevezéseket adnak, mint a divatczikkeknél szokás. A hölgyek bizonyosan szivesebben szopogatják igy a fagylatot. Bizhatunk a czukrászok ügyességében, hogy kedvelt fiatal urak kereszt neveit veszik elő. S akkor hallhatjuk majd a czukrászatokban:

— Milyen fagylaltot parancsol Nagysád? Béla, Józsi, Lajos . . . . fagylaltot.

— Jó a Lajos?

— Nagyszerü, kérem. Épen most adtam egy porcziót Leona ő nagyságának.

— Igen? — toppant bosszussn a kisasszony. — Akkor adjon azért is — Józsit.

A bosszu lesz-e édesebb. vagy a fagylalt: ki tudná azt megmondani?

*

Mihelyt pedig lenyugszik az ember: már mindjárt beragyog a hajnal. Ebreszti. hizeleg, fülébe sugdos, szemét csiklandozza. Muszáj fölkelni.

Pedig még jókor van. De a város ismét talpon. Az ózondus levegő betódul a tüdőbe s kitágitja azt. Szinte uj élet száll az emberbe s bánja, hogy máskor miért nem kél fel ily korán.

*

Ha a szezon nem halt is meg, haldoklik. Gyöngül napról-napra. Ma-holnap egészen meghal. Már fenyeget is az utódja, az ijjesztő, savanyu, a szemlátomást növö — ugorka.

Brr! Ha erre gondolok, se fagylalt, se jégkávé nem kell.

Forró theát iszom, mert a hideg könyékez . . . .

A kánikulában!

—n.

— Melyik semmirevaló ?

Az asszonyság elképedve nézett szét. Hát azon az egyen kivül még más semmirevaló is van a világon !

— Az, aki nálam bérelt egy félágyat,

— Hát a másik felét ki bérelte ?

— Az nem tartozik a dologra. Tudni akarom, itt van-e ? Maszat János a neve.

— Nincs.

— Nincs ? !

Fölegyenesedett. A szemei zöld szikrákat vetettek. Magasra emelte a parapléját

— Megszökött ugye ? De én utánna szököm. Nem sajnálom a zóna bilétet !

Erre már a redaktió tagjai is fölneszeztek.

Ebből a pár szóból egy szerelmi história multjának édessége és jövőjének rettenetes volta villant elénk.

— Utánna megyek és . . .

— Es ? ? ?

Az ujdonságiró vitriolt szimatolt. A tárczairó megtört sziveket. A vezérczikkiró mind-ürübben fölmerülő rettenetes tüneteit a fin de sieclenek.

Az asszonyság pedig fölemelte karjait a nap felé és elrikkantotta az esküt :

— Utána megyek — és megverem !

Hm. Ez egy kicsit lefokozta a felcsigázott regényes várakozást.

— Mit csodálkoznak az urak ? Azt hiszik, hogy nem vertem én meg már férfit ?

Ez épen nem a legbiztatóbban hangzott.

Jónak is látta oda simulni hozzá a müvezető és nyájassá czirógatni ismét.

— Hát aztán kiket vert már meg, tisztelt Nagysád ?

— Még csak kettőt. Rászolgáltak. Az egyiket bottal vertem meg. A másikat ököllel. Annek, a melyiket ököllel vertem meg, sokkal jobban fájt a verés !

— Es kik voltak azok ? ha szabad kérdenünk ?

— Egy kéményseprö. Meg egy molnár-legény. (Ugy látszik ő nagysága szereti az ellentételeket).

Elmondta, hogy a harmadikat se fogja kimélni. Az első kettőt azért verte meg, mert kétszer egymásután megrepesztették a szivét, s a harmadik? Adós marad a félágygyal : de nem marad adósa végkép, megfizet a bőrével. Lefogja huzni a képéröl a bőrt. A róka a bőrével fizet. Megmutatja, hogy a férfiak nem fognak ki a gyenge nön.

Es az órára nézett az érdekes asszonyság, hogy el ne késse a vonatot, amí őt a bosszu szinhelyére szállitja. Alakjára rásütött a hunyó nap : mintha a hanyatló század napja lenne, meiy egy érdekes alakjára, az emanczipált nőre ragyog,

— Megverem az utczán !

— Teringettét ! Az utczán ? Még nem is négyszemközt ? hüledezett a cziczerós iró.

Nem tartom érdemesnek, csak a szája szélét félrevonni. Ugy öntötte el rajtunk a végtelen megvetése gunymosolyát :

— Micsoda : négyszemközt ? Mikor én egy férfit megverek, azt kell, hogy a többiek is lássák !

*

Es becsapta maga után az ajtót a hölgy, a modern kor legujabb typusa, aki férfiak megverésében utazik.

Napi hirek.

— **Debreczen város közigazgatási** bizottsága julius havi rendes ülését 5-dikén — kedden — d. u. 3 órakor tartja meg.

— **Csáky miniszter Nagyváradon.** Csáky minisztert Nagyváradon a lakosság legmelegebb ovációkban részesitette. Mint tudósitónk irja mikor a miniszter megjelent a Rhédey kerti népünnepélyen, óriási közönség képezett sorfalat és mindaddig, mig a miniszter közöttük elhaladt, folytonos lelkes éljenzéssel kisérte ugy, hogy Csáky gróf nem győzte köszönni a figyelem e jóleső jeleit. A rendezőség is lehetőleg nagyobb szivességgel fogadta a minisztert, a ki megelédésének adott kifejezést. Eltávozásakor is melegen megéljenezték. Este pedig, mikor a vasuthoz kiment, kikisérték és a vasutnál is ujból éljenekkel kisérték, Csáky Albin minisztert ez a tüntető szives fogadtatás nagyon kellemesen érintette, a legbarátságosabban bucsuzott el azoktól, a kik kikisérték a vasuthoz.

— **Közhasznu postai reform.** Wekerle Sándor ideigl. keresk. miniszter rendeleti uton intézkedik, hogy jul. 1-ével a postán levélpostai, utánvételi szolgálatot hozza be. Julius elsejétől kezdve tehát aki nyomtatványokat, mintákat stb. akar küldeni, 500 frt erejéig utánvét mellett küldheti. Ez a reform mindenesetre elősegiti az apró áruforgalmat és a kisebb pénzkövetelések behajtását. Az ilyetén levelekre t sztán kell rairni, hogy „Utánvét", a jelzés után pedig az összeget. — E levelekért annyit kell fizetni, mint az ajánlott levelekért. Ugyancsak Julius 1-én a levelek sulyára és tarifájára vonatkozólag is uj szabályok lépnek életbe. A levé maximális sulyát 250 grammról 500 grammra emelik fel, a mi azonban természetesen nem érinti a hivatalos leveleknek 1 kgr.-os sulyhatárát. A 250 gr. sulyt meghaladó dijköteles levél frankodija a helyi forgalomban 9 kr, a nem helyi forgalomban 15 kr. Az ajánlás dija, a portópótlék stb. nem változik. A levél térfogata nem haladhatja meg a három irányban a 10. 20. illetve 30 cmt, és ha a levél tekercsalaku, hosszuságban 30 és átmérőben 15 cmt. A postai csomagtarifa is változik még pedig oly képen, hogy az eddigelé 500 grammig szedett 12 illetve 24 kros tételek megszünnek és a postai csomagok a magyar belföldön épugy, mint a német birodalommal való forgalomban 5 krig egységes dij alá esnek 75 kmig 15 kr, azontul 30 kr. Ez nem érinti azonban a pénzes levelek sulydiját, mely továbbra is változatlan marad (75 kmig 13 kr, azontul 24 kr). A csomagok és pénzes levelek értékdija is változik, a menynyiben az 50 frtig járó 3 kros tétel megszünik és az értékdij a magyar belföldön éppugy, mint a német birodalommal való forgalomban 300 frtig egységes (6 kros tétel.)

— **Dalestély.** Holnap este tartja a kereskedő ifjak dalkőre zártkörü dalestélyét a „Margit" fürdő disztermében Magyari testvérek zenekara közremüködése mellett. A jól összeállitott müsor nagy részben uj darabokból állván, egy igen élvezetes estére van kilátása az érdeklődő közönségnek, melyre ismételve felhivjuk a figyelmet.

— **Fin de siecle.** Beszéli a kis mama egy társaságban, hogy mennyire szeretett ő énekelni lány korában.

— Hát most mért nem énekelsz mama, közbevág a kis Emmácska.

— Hja kicsikém öregszünk.

— Csakugyan mama én is ugy érzem — mondja a hét év s kis öreg.

— **Vizsga után.** Ott értekezik két nemes tanuló ifju az emlékkertben. A vizsgákról meg a pikákról vulgó-szekunda folyik a beszéd.

— Hát te is megbuktál Pista.

— Meg hát. Minden hires ember megszokott bukni legalább egyszer.

— **Debreczen és vidéke egy mult századbeli térképen.** — A városi közlevéltár porral belepett irat csomóiból közelébb Magyarországnak egy régi térképe került elő, mely abból az időből való, amikor a földrajz- tudomány még a németeknél is gyöngébb lábon állott, mint most a franciáknál s mikor a térképrajzolás is gyermek-korát élte. — Ez a térkép is igen kezdetleges és kolosszalis földrajzi hibákban szenved. De szépek rajta a réz-karczok amelyek III. Károly magyar király és német császár dicsőségét ábrázolják. Maga a térkép is azért készült Nürnbergben, hogy a passaroviczi béke által biztositott hóditásokat az al Dunánál, szemlélhetővé tegye. A térkép egyik szögletében látható III. Károly királyi diszben, felette a dicsfénytől övezett kereszt „Hoc signo vinces" körirással. Előtte áll meghajolva a győzedelmes hadvezér savojai Eugen herczeg, Debreczen kedves emlékben maradt nagy pártfogója. A király arany feszületet nyujt a diadalmas hadvezérnek. A feszület felé ez van irva : „Aureum donum aureo Duci" A háttérben a király seregei Temesvár és Belgrád várait ostromolják. — Ez a rézmetszet ér legtöbbet a a térképen, amely földrajzilag — mint már emlitettük — gyarló munka — s tele van hibákkal és a nevek elferditésével amin különben nem is lehet sem csoda kozni, sem boszankodni. — A térképrajzoló Torontal megyét Comitátus Zabolczensis és Sapté Civitates Heydonicae (a hat hajdu város) szomszédságába irta fel. Szerinte Csanád megye a mai Torontál és Temesvármegyék északi részét foglalta el. — Debreczen (a térkép szerint Debreczin) szomszédságában következő helységek feküsznek : a Debreczenből Nánáson keresztül vezető posta ut mentén Besztemin másként Böszermény, Királytelek, Vivaros (Ujváros) Szabolcza (talan Szabolcs) Dorog és Nánás. Körülbelől azon vonalban, melyen most a debreczen-nyiregyházi vasut halad : Samson, Koignar (talán Konyár, mely pedig most délre fekszik) S. Giörgy, Teretzki (talán Derecske) Teglás, Feyerto, Pason (Pazony) ettől nyugotra ismét előfordul Kiralytelek. Nyiregyháza még akkor nem létezett. Nyugotra a debreczen — pesti postavonalban esik Viváros (Ujváros mely tehát kétszer is előfordul) Hortobágy és Czege. A debreczen-székelyhidi posta ut vonalban és attól jobbra-balra lankatalva és Diares mindkettő Debreczen legközelebbi szomszéda ; továbbá Paly, Nagy Léta, ettől északra Vamos Pircz Diarestől (vajjon mi lehetett ez ?) délre van Zarand (Sáránd) és Bagos. Debreczentől dé nyugotra feküsznek ; Sobosló, Nádudvar, Sor (talán Szovát ?) Rap (talán Kaba) Pispek Ladan, Báránd és Földes. A Sárrét kőzségei már akkor is megvoltak, még pedig : Sap, Terda, Rabi (Rabé) Bojam (Bajom) Hadvari (Udvari) Baconseck. Ujfalu. Ezek között olvassuk még a következő ösmeretlen helység neveket : Kalbász (a német térképező hallhatta ezt a magyar szót) Baholni és Pethele, az elsö és második P. Ladánytól délre, a harmadik pedig Sáptól keletre feküdt. A Berettyó folyó melletti községek ; Dererges (nem Derecske-é ?) Konyard, Potschay, Esztar, Enczida és Cabrien (Gáborján). Nagyvárad a németnek akkor is Gros-Wardein volt. Sáránd, Bagos, Pályi, Pocsaj és Székelyhid között nagy erdőség terült fel. A térképen igy van ez kitüntetve.

— **Határozott felelet.** Ugy beszélik legalább, valamelyik alapvizsgáu történt meg. Az európai jogtörténetből examinálják a páczienst.

— Mit tud Nagy Károlyiól ?

— Nagy Károly korának legnagyobb tér fia volt.

— Jól van, de hát mit csinált, mitéle érdemei vannak.

— Részletekbe nem bocsátkozom, előbbi állitásomat mereven fenntartom.

A merev fenntartás eredménye egy alapos elbukás lett.

— **Fehér Othello.** Egy uraságí kocsis arra a tapasztalatra jött, mire sok ember rájöhetne, ha keresné, t. i. hogy megcsalja a babája. A koesis nem morfondirozott a felett, hogy „kioltom e világot, aztán kioltom e világot," hanem egyszerüen a mint a csapó-utczán maga elé kapta a hütelen Desdemonát, olyan sort vert rajta, hogy a leány a leányka a skálák minden fokozatát végig sikoltozta. A járókelők segélyére siettek a páholt hajadonnak, de a kocsis bicskát ragadott elő s azzal fenyegette mindazokat, a kik az ő „házi ügyébe" bele mernek avatkozni. Két paraszt hátulról lefülelte a dühös Othellót, aki azonban szerencsésen kisiklott körmeik közül és elmenekült. Csak a leány maradt ott „bünével és szégyenével," no meg a kapott ütlegekkel.

— **Szoboszlótól-Karlsbádig.** Erdekes alak volt ma délelőtt a II. ker. kapitányi hivatalban ; Markovits Jankel 52 éves m.-szigeti izraelita, ki mesterségére nézve — törpe, s azt akarta a rendőrségnél kieszközölni, hogy egy napig koldulhasson Debreczenben. Azonban e kérelme nem teljesittetett, hanem a hivatalban összekéregetett pár hatosból Szoboszlóra továbbittatott, hogy ott próbáljon szerencsét. A rendkivül érdekes törpe négy nagy erős fiunak az apja s mint mondja Karlsbadba szeretne menni, hogy egészségét helyreállitsa.

— **Utánvételes levelek.** A nemzetközi levélpostai utánvételi szolgálat ma lép életbe, még pedig a következő külállamokkal való for-

galomban; Románia, Olaszország, Svájcz, Németország, Luxemburg, Belgium, Dánia, Norvégia és Svédország. A nemzetközi levélpostai utánvételek kellékei és szabályai a fennálló szabályoktól csak a következőkben térnek el: Az utánvételi összeg maximuma, melylyel egy-egy ajánlott levélpostai küldemény megterhelhető, 1500 frank — 400 márka — 350 skandináv korona, illetve külföldről érkező küldeményeknél 200 o. é. forint. Vám alá eső tárgyakat utánvételes levelekben csak annyiban szabad elhelyezni, amennyiben ezt az érdekelt külállamok vámszabályai megengedik. Utánvételes értéklevél vagy utánvételes értékdoboznak egyelőre nincs helye Magyarországgal való forgalomban. Az utánvételes levél feliratairа és czimzésére latin betüket és franczia nyelvet kell használni, Németországgal való forgalomban a német nyelv is használható. Az utánvett összeget számokkal és betükkel mindig azon ország pénznemében kell kifejezni, melyben beszedik. Az utánvételes leveleket a feladáskor kell bérmentesiteni és dijuk ugyanaz, mint más ajánlott levélpostai küldeményé. Az utánvett összeg utólagos törlését vagy leszállitását a posta nemzetközi forgalomba egyelőre nem követelheti.

— **Dalárdánk Egerben.** A debreczeni dalegylet holnap kora reggel indult, az egri utra. Egerben tárt karok, fellobogózot utczák vendégszerető magyar szivek várják koszoruzott dalárainkat, akik az ottani dalkörrel szövetkezve holnap este hangversenyt rendeznek.

— **A debreczeni kereskedelmi akadémia.** és a vele kapcsolatos alsófoku kereskedelmi iskola értesitője az 1891—92-dik tanévrél megjelent. Közzéteszi dr. Bayer Ferencz igazgató. Az értesitő legelől közli dr. Szántó Sámuelnek a földrajz tanitás fontosságáról irott szakszerü és érdekes értekezését ezután az igazgató jelentését. A 33 év óta fennálló akadémiába a mult tanév elején 188 ifju iratkozott be s alsó évfolyamon, melynek 80 növendéke volt, párhuzamos osztályt kel ett szervezni. Az alsófoku kereskedelmi iskolában 139 a felnőttek számára nyitott esti szaktanfolyamon pedig 55 volt a hallgatók száma. Az akadémia három nagyobb iskolai ünnepélyt tartott. Széchenyi emlékezetére, a koronázás jubileumát és Fenyéri Zádor Lajos arczképének leleplezésekor. A tanári testület 18 tanerőből állott. Részletes kimutatást olvasunk a tantervről, a taneszközök, könyv- és szertárak gyarapodásáról, amely igen tetemes. Az akadémia 188 növendéke vallás szerint igy oszlott meg r. kath. 43, g: kath. 3, ev, ref. 33, ág. ev. 27, izr. 82; anyanyelvére nézve 167 magyar, 19 német, 1—1 tót és ruthen. Debreczeni volt 55, a többi 23 vármegyéből sereglett össze; Hajdumegyéből jött 22, Szepesből 16, Zemplénből 11 stb. 57 kereskedőnek, 40 önálló östermelőnek, 23 köztisztviselőnek a fia. — Az ifjuság körében önképzökör (magyar és idegennyelvi szakosztályokkal) dalegyesület (zenekarral) és segélyző egyesület állott fenn melyek szépen virágoznak, utóbbi anyagilag is erősen gyarapszik. Végül képekkel illusztrált ösmertetést találunk a jelentésben az igazgató közvetlen felügyelete és vezetése alatt, saját családi körében 30 növendék számára berendezett internátusról.

— **Záró vizsgák a női kereskedelmi tanfolyamon.** A ref. felső leány iskola mellett fennálló női kereskedelmi tanfolyamon ma és holnap tartanak a szóbeli vizsgák, miután 24—25. napján irásbeli vizsgát tettek a kisasszonyok. E vizsgákon a fenntartó egyházat Némethy Lajos, Csanak József, Szabó Kálmán és Dóczy Gedeon képviselik, akik azzal is vannak megbizva, hogy a bizonyitványokat aláirják. A közoktatásügyi miniszter részéről Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, a kereskedelemügyi miniszter képviseletében pedig dr. Király Ferencz orsz. képviselő, kamarai titkár van jelen.

— **Megszünt járvány.** Dr. Sárváry Gyula t. főorvos ma bejelentette a polgármester urnál, hogy a kanyaró, mely több héten keresztül járványszerüleg garázdálkodott a gyermekek között, teljesen megszünt.

— **Gyüjtés a brassói ref. egyháznak.** A brassói magyar ev. ref. egyház javára, amely uj temploma épitése által erejét felülhaladó terheket vállalt magára, a brassói prot. nőegylet elnökének Sassy Frigyes honvéd ezredes nejének több itteni ösmeröse magán körökben gyüjtést rendezett, amelynek mint halljuk, már is szép eredménye van.

A debreczen-füzesabonyi vasut közgyülése.

Julius 1.

A debreczen-füzesabonyi vasut társaság ma délelőtt tartotta meg évi rendes közgyülését Csávolszky Lajos elnöklete alatt. Jelen voltak: Simonffy Imre kir. tan. Debreczen polgármestere, (Debreczen sz. kir. város képviseletében) Zsendovics József egri kanonok, dr. Király Ferencz, Szájbely Gyula országos képviselők, dr. Kola János, Rab László, Rásó Gyula, Ferenczy Elek, Ságy Gyula, Megyaszay Miklós, Voltz Frigyes, Mandel Pál, Lipcsey Tamás, Grützner Győző.

Elnöklő Csávolszky Lajos megnyitván a közgyülést, konstatálta annak határozatképességét, mire felolvasták az igazgatóság jelentését az 1891-ik év utolsó négy hónapjáról. E jelentésből kiemeljük azt az örvendetes eredményt, hogy a vasut négy hónapi tiszta jövedelme kitett **31,011 frt 81 krt.** Továbbá felemlitjük a következő részleteket:

Az uj vasuton a négy első üzleti hónapban összesen 92100 személy utazott, még pedig 1756 az I., 17084 a II. és 72839 a III. osztályban. Mig az első osztályu utasok az összes számnak csak 1·91 %-át tették, a II. osztályuak már 18.55, a III. osztályuak pedig 79.08 %-át. — A személyforgalomból az összes bevétel 32661 frt 35 kr. volt, melyhez a III. osztályu utasok 65.01 %-kal, a II. osztályuak 30.03 %-kal, az I. osztályu utasok pedig 4.53 %-kal járultak. — Az összes utasok által befutott pálya 1.893,524 kilométert teszen (még csak egy millió kilométer és a Holdban vagyunk!); minden utas átlag 21 kilométert utazott; a bevétel pedig személyenként 35 kr. volt. Az áruforgalomból eredő bevétel négy hónap alatt 27,797 tonna után, melynek legnagyobb része teheráru, 45445 frt. — Az áruforgalom által befutott ut hossza 1.025086 kilométer; egy tonnára esik 37 klm.; a bevételből pedig 1 frt 63 kr.

Legnagyobb volt a személyforgalom B.-Ujvároson: 16%; azután a debreczen-vásártéri áliomáson és T.-Füreden, 15—15 %, és végül F.-Abonyban, 10 %. Az áruforgalomhoz maga T.-Füred 30 %-kal járult, B.-Ujváros 27 %-kal, Poroszló 14 %-kal; a debreczen-vásártéri állomás csak 5 %-kal.

A közgyülés kimondotta az igazgatóság javaslatához képest, hogy a 31, 011 frt 81 kr. tiszta hasznot nem fogja felosztani, hanem odakapcsolják azt a következő 1892. év bevételeihez és akkor kerül az összeg felosztás alá.

Ezután megejtették az igazgató-választást, ugyanazokat választván meg, a kik eddig voltak, nevezetesen: Csávolszky Lajos, Zsendovics József, Simonffy Imre, Rásó Gyula, dr. Király Ferencz, Szájbely Gyula, Lipcsey Tamás, Mandel Pál, Voltz Frigyes, Grützner Győző. A felügyelő bizottságba beválasztattak rendes tagokul: György Endre, Ferenczy Elek, Grisz Károly. Póttagokul: Kovács Sándor, Békessy László, br. Vay Elemér. A közgyülés utasitotta az igazgatóságot, hogy miután a zónatarifa a személyforgalomban a vasut megnyitásától fogva már életben van léptetve és az eredmények felette kielégitők, tegyen lépéseket a teher-áru dijszabás leszállitása iránt is, és erre nézve kezdjen tárgyalásokat a m. kir. államvasutak igazgatóságával.

Ezzel a közgyülés véget ért.

Vegyes hirek.

* **Mit csinál a királyné.** A királynénak, mint Karlsbadból irják, ez most az életmódja: Öt órakor reggel fölkel s megkezdi a vizivást. Hatkor erdei sétára indul, többnyire egyedül. Séta után reggelizik s azután hosszabb pihenés következik. Délután a fürdő után rendesen ismét sétára indul a fürdőházból s ilyenkor többnyire görög nyelvmestere kiséri. Négy órakor van az ebéd s másfél órával később ismét sétára indul a királyné, néha egyedül, máskor kisérettel. Este nyolczkor vacsorázik s nemsokára azután lefekszik. Igy pörög le egyik nap a másik után, gépies egyformasággal. Csak az erdei séták hoznak beléje némi változatosságot; ilyen alkalommal már többekkel megtörtént, hogy a királyné megszólitotta őket.

* **Katonákat biztositó-intézet** Dr. Münnich Aurél orsz. képviselő kezdeményezésére egy katonákat biztositó társaság van alakulóban Budapesten. A társaság már tekintélyes alappal rendelkezik, és az intézet ő felsége mint védnök nevére, „Ferencz József első katonaszolgálatbiztositóintézet“ czimet fog viselni. Az intézet ki fog terjedni az osztrák tartományok és a magyar korona területére.

* **Lovagias sztrájkolók.** Spanyolországban most tudvalevőleg országszerte szünetelt a táviró-forgalom, mert a távirótisztek sztrájkoltak. Egyetlen egy vonalon volt szolgálat megszakitás nélkül s ez az a vonal, a mely Madridot az arenjuezi királyi nyári kastélylyal összeköti. A lovagias sztrájkolók kimutatták, hogy a királyné személyét kiveszik a sztrájkból, ugy hogy a sztrájk ideje alatt Krisztina régens-királyné volt az egyetlen Spanyolországban, a kinek táviratozni lehetett.

* **Megleczkéztetett milliomos** A főváros egyik leggazdagabb polgára Haggenmacher Henrik két gőzmalom tulajdonosa kemény leczkében részesült. Kért a fővárostól 4500 négyszögölnyi telket beesáron; de a közgyülés tekintettel arra, hogy Haggenmacher, daczára annak, hogy millióit itt szerezte és semmiféle magyar érzelmet nem tanusit, bár már több évtizede lakik Budapesten, óriási zavazattöbséggel azt határozta, hogy Hagenmachernek s e m m i á r o n s e m a d t e l k e t.

* **Zsidók a franczia hadseregben.** A legutóbb lefolyt párisi párbajok után nem lesz érdektelen az alábbi kimutatás, mely a franczia hadseregben szolgáló zsidó vallásu tisztek számáról ad felvilágositást. A tényleges szolgálatban álló zsidótisztek mintegy 500-an lehetnek, a kik közt 77 Lévi, 38 Dreyfus, 21 Mayer, 17 Weill, 15 Salamon és 5 Ábrahám van. Magasabb tisztirangot visel közülük egy tábornok: Hinstin verduni parancsnok és öt tüzér ezredes. Még néhány év előtt a zsidó vallásu tábornokok száma sokkal nagyobb volt, de a legtöbben magas életkoruk miatt nemrég nyugalomba vonultak. E nyugdijazott tábornokok közül életben vannak Lambert, Lévy és Sée hadosztálytábornokok, valamint Brisac és Ábrahám dandártábornokok. Ötszáznál több tiszt van a tartalékban. A st.-cyri iskolában jelenleg 15 zsidó végzi katonai tanulmányait.

* **Az aetna tüzhányó hegy** — mint Cataniából irják — teljes müködésben van. A főkráter nagy mennyiségü port és hamut vet ki. A sürü fehér füstfellegek és a lávaöntések sokkal iszonyubbak, mint a minőket annak idején a Vezuvnál észleltek.

Közgazdaság.

A malacznevelésnél mire kell ügyelni?

A malaczozó disznókat jól kell tartani. Már fiadzás előtt másfél hónappal jobb takarmánnyra kell őket fogni, hogy jobb tejük legyen s hogy malaczozáskor el ne romoljanak. Mert ha az anyadisznó sovány, sóványak lesznek a malaczok, a mig el nem hullanak, sovány lesz a gazda erszénye.

Az világos, hogy ha a koczákat nem jól tartjuk, akkor a malaczoknak fele elhull, fele pedig nem ér annyit, a mennyit megeszik. Mert mig a rideg disznó igen kevéssel megelégszik, addig az anyának igen sok kell.

Malaczozás előtt 1 és fél hónappal — addig nyers burgondi répán is megélnek — adjunk az anyának főtt krumlit reggel-estve. 2 liter darát számithatunk napjában egy darabra. Ekkor mindjárt külön is rekeszthetjük az anyákat a ridegtől. Mindegyiknek külön kijelöljük az ólát. Mert ha disznó már ismeri az ólát, ak-

kor nyugodtabban is malaczozik ; mig ismeretlen helyen még a vele bánó kanásztól is fél, tipródik, a malaczait is könnyen agyontaposhatja.

Malaczozáskor meg kell toldani a takarmányt 2 liter tengerivel. Azonkivül ivóvizéről is kell gondoskodnunk.

A krumplit és darát nem kell mosléknak megcsinálni, csak összekeverni és vályuba neki adni. Evés után kináljuk meg friss vizzel. Fekhelyét mindig tisztán kell tartani. De nem szabad egyszerre sok szalmát vinni alája, mert a malaczok alábujnak s a disznó könnyen agyonnyomhatja őket.

Legjobb két hétig nem is almozni alájuk malaczozás után csak kézzel hintsünk szalmát ólába. 2 hét után, mikor már nem féltjük a malaczokat az agyonnyomástól — mindennap kell alóluk almozni 2 hetes malacz elé már pergethetünk egy kis árpát, hadd szokják az evéshez.

Mindig többet-többet, ugy, hogy mire választó (6 hetes, 2 hónapos) lesz, egészen rászokik az evésre. Mikor már el akarjuk őket választani, az anyát mind ritkábban kell hozzá ereszteni, ugy, hogy később csak éjjel legyen a disznó malaczaival, aztán egészen elválasztjuk őket. A koczákat átcsapjuk a ridegekhez a malaczokat pedig bent hagyjuk az anyjuk ólában.

Elválasztás után 3—4 napig kis fa vályukban mindig előttük legyen az eleség, azután elfoghatjuk tőlük. Kapjanak napjában 5—6-szor, mennyit csak meg birnak enni, aztán apródonként lenyomjuk az etetést háromszorra : reggel, délben, este. Ekkor a malaczokat összeválogatjuk, a szebbeket s a silányabbakat külön ólakba rakjuk.

Ha a gyengébbeknek egy kicsit jobban kedvezünk, mindig jobban, szebben nünek. Egyszer csak elérjük azt, hogy minden malaczunk olyan egyforma lesz, mint a tojás. Mikor már szép nagyok egyformák, akkor már együtt is lehet etetni őket ; — de addig csak 5—6 darabot etessünk egyszerre. Az almukat minden nap kihányjuk, óljukat tisztán tartsuk, mert különben az eleséget megeszik a malaczok; a malaczokat pedig megeszi a kosz.

Legelőször csak árpát adjunk nekik enni, később lehet az árpát vegyiteni mindig több több tengerivel, ugy hogy később fele kukoricza lehet az ételüknek de felénél többet sohasem adjunk nekik. Mikor már két hetesek elmultak a malaczok, anyjukkal ki lehet ereszteni ha jó idő van a csordára.

Az anyadisznót ellés után egy hétig itthon kell fogni. Később a malaczokat külön csapatba kell őriztetni. Mikor már el lettek választva, azon legyünk, hogy — ha csak lehet — mindig a szabadban legyenek, csak enni és hálni eresztessenek haza. Hadd mozogjanak, hadd fejlődjenek ki jól.

Nyáron meg kell mindennap fürészteni s a vizre lehajtani őket, mert a disznónevelésnek egyik fő alaptétele az elegendő viz.

Baltaczimet, lóherét kell vetni számukra ha nyáron azon járnak, elég napjában egyszer etetni őket. Ha tarlóba járhatnak, akkor az etetés el is maradhat, csak ha már a tarlón nem igen ehetnek, akkor kell nekik adni odahaza. Ha ugy neveljük malaczainkat, — akkor öszszel — ha jó tengeri termésünk van, — megüditve őket, szép pénzért adhatunk tul rajtuk.

Köszegi Akos.

CSARNOK.

Az udvarlók.

(Válasz egy levélre.)

Kedves Margitom ! Csókollak. Már csak azért is csókollak, mert a lányok levele mindig azon kezdődig a min végződik — csókon. — A szokás uralkodik az akaraton, mint a zseb a vagyon.

Azt irod, hogy boldog vagy. Megszabadultál a neveldétől, a franczia grammatikától, a tubákos zongoramestertől, a füzőbe szoritott etiquettetől s szabad vagy, mint a madár. Tizenhatéves kedélyed csattog a verőfényes reggel s csillagos est káprázatától s kéjjel élvezed a virágok illatát.

Szabad vagy, boldog vagy.

Hanem van leveledben olyasmi, a mi engem nyugtalanit. Egy szőke huszártisztről beszélsz, ki gyakran lovagol ablakod alatt s olyan beszédes szép szeme van, mintha csak az ég azurjából lopott volna szemöldöke alá egy darabot. Sugár termetét igen dicséred a pörge bajusza varázsának leirására nincs szavad. Kedves hugom, te azt a huszártisztet nagyon megnézted. Es ez engem aggaszt egy kicsit.

Én is leány vagyok, mint te. Csakhogy egy kissé többet tapasztaltam. Volt rá időm. En már akkor osztogattam a kosarat, midőn édes anyád olyan kicsi kis leány volt, hogy bábuját mindennap megétette. — Minden tekintoria nélkül elfogadhatod tőlem a tanácsot.

Egy leánynak, midőn a nevelde küszöbét elhagyja, legelső gondja legyen, hogy jól megválassza udvarlóit. Ettől függ jövője.

Es te, alig három hónapjára uszályos nagy leányságodnak, egy szőke huszártisztről ábrándozol ! R-ttenetes ! Hát nem tudod te azt, én kis 16 esztendős angyalkám, hogy a világon leghálátlanabb udvarló : a katonatiszt.

Szinte látom, mint duzzasztod fel azokat a piros ajkacskákat s talán csattintasz is nyelvecskéddel, hogy miféle zöldségekkel mulattat téged ez a megpenészesedett vén leány. Pedig nincs igazad. Jól tudom én azt — no hát a manóba ! magamról — hogy nagyon csábos az az egyenruha, a kard csörtetése igen sajátságos egy zene, s a sarkantyus huszár délczeg paripán olyan látvány, melytől elbódul egy olyan 16 esztendős ártatlauság, mint te vagy. Hanem az eredmény ! Csalódás. A huszár napfény mely eltünik, hullám, mely, ha most ágyan érinti is nedves kezedet, a tenger végtelenébe nyomtalanul tünik el. Ne higyj az egyenruhának ! A katonatiszt udvarol és nem nősül. És ez természetes ! A katonának igen alkalmatlan bagázsia egy asszony, s az állomási hely igen unalmas egy kis szerelmi visszony nélkül.

Nézd meg a statisztikát, ha ugyan hallottad hirét ennek a csoda tudománynak, a hadsereg tisztjeinek hány %-ja nős ? S van-e csak egyetlen egy is olyan, kinek ne lettek volna gyöngéd viszonyai ? No lásd. Hát nincsen igazam ? Hát nem kötve kell hinni a katonának ?

Azért hát csak adj te előnyt a czivilnek ! Oh azok jámbor emberek ! Azok nősülnek.

Valóban, ha azt kérdeznéd tőlem, miféle, állásu udvarlóból lesz a legjobb férj ? Kissé zavarba jönnék. Mert nincs olyan elmélete a tapasztalásnak, mely többé kevésbbé ne sántitana. Hanem azért én azt hiszem, legháladatosabb udvarló a pap — már az olyan, a kit nem köt a coelibatus — és hivatalnok. Amaz szent ember, ez csendes ember. A hivatalnok ritkán hagyja cserben ideálját, a pap még kevésbé. — Ezért becsüld meg azt az udvarlót, a ki pap vagy hivatalnok. Igaz, hogy udvarlóknak kissé unalmasak. Soha eszökbe nem jutna hogy egy kis czukkedlit hozzanak, a bálba nem igen szeretnek menni s tánczolni még kevésbé.

Hanem férjeknek pompásak ! Komoly, otthon ülő emberek, s egy kis asszonyi routinnal oly könnyen lehet fejökbe nyomni a papucsot, hogy csupa gyönyörüség. Ne nézd azt, hogy a pap, ha megvénül, szenteskedő ; az elaggott hivatalnok podegrás. A vén ember mind kiállhatatlan.

A kereskedő igen áldozatkész udvarló. Még tulságosan is Nemcsak sürög-forog, hanem ugrál is körülted. Mindig nyalánkságokkal étet, a kezedet minden alkalommal nyalja falja, friss uj-ággal kedveskedik, ha valahová mentek, a világért sem enged gyalog menni hanem azért ne higyj neki ! Számitásból nősül. S mint férj, megméri a czukrot, a mit kávédba teszel, s azon tünödik, hány krajczárba kerül méterje ennek a szövetnek, a mit a ház körül viselsz Akármilyen bonvivánt nőtlen korában, mint férj — többnyire fösvény !

A tanár udvarlónak is, férjnek is kiállhatatlan. Nemcsak a tanteremben, hanem otthon is professzor. Előadást tart. Ha hozzá kezd, szóhoz nem jutsz tőle ! Pedig az iszonyu (egy nőt beszélni nem hagyni !)

Az ügyvéd olyan ismeretlen minőség. Valamint nem lehet tudni előre, mennyi igazságszeretetet rejtett belé Themis, ép ugy bizonytalan, lesz-e belőle jó férj vagy nem. Természetétől függ.

Ha csendes, akkor jó férj lesz, de rossz ügyvéd. Ha lármás, verekedő, akkor jó ügyvéd lesz, de rossz férj. Ép azért nagyon vigyázz, ha ügyvéd tapossa körülted a sleppet.

A mérnök igen fád udvarló. Feje mindig tervekkel van telve, ép ezért keveset beszél. Férjnek alkalmas, mert többnyire a házon kivül foglalkozván enged alkalmat a szórakozásra. Ez is valami.

Az orvos a legtökéletlenebb udvarló. Mindenüvé járva, mindenütt szépeket mondva türelmetlen betegeket áltatva — ugy megszokja a hazudozás mesterségét, hogy készakarva is nehezen tud öszinte lenni. Mesterségében tartozik a házi kisasszonynak udvarolni. Ep ezért vigyázz, kurából udvarol-e vagy szivből ?

A gyógyszerész folyton gyógyszert s mérget kever s ez idő alatt számit, hogyan tehetne szert egy gyógytárra. Legtöbbnyire, ha jól számitott, nem törödik semmivel, még nejével sem,

Gyuládról még a diák is eszembe jut, ez is jó, minden leánynak ajánlom, mert valamennyi mind igen szellemes s mulatságos Tudom, te is örömest elbeszélgetsz vele mikor . .

Az udvarlók tarka-barka tömegében kétségtelenül legmihasznább, legveszedelmesebb az arszlán. Nyelve sima, mint a kigyóé, de a szive üres. Fél a házasságtól, mint az ördög a tömjéntől s mégis minden csinos arcz után szaladgál. Őrizkedj tőle ne higyj nyelve mézének, vallomásai perzselő hevének, ha minden éjjel czigánybandát állit is ablakod elé, hogy : hallod-e a fülemülét ? Dugd be a füledet és aludj. Ennek a nemnek nincs külön társadalmi szabálya. A társadalom minden rétegéből toborozza tagjait. Hanem megismerheted könnyen. Az a hánya-veti modor olyan jellemvonás, melyet okos leány nem téveszthet el.

A fülemiléről jut eszembe a költő. Na édes Margóm, az udvarlóknak ez a kiadása rettentően silány. Mint udvarló dühös. Falja a holdvilágot, a versözön zsilipje tücsköt bogarat áthereszt a divatlapok hasábjain, ha körülted nem ájuldozik, bizonyára a keritésen át leskelődik utánad. Csupa illuzióval él. Ep ez a baj. Hiszen nem mondom, hogy nem hiven szeret szegény, de mikor a „pásztorgunyhó és egy darab kenyér“ meséje már a mai reális világban olyan nevetséges ! Férjnek pedig nem válik be az istenadta, mert hát az asszony nem élhet és nem ruházkodhat lanthurok pengetéséből.

Még egyet ! Főleg az igazi ujságirókról őrizkedjél :

Jaj, de már sokat is összefirkálok édes Margóm ? Talán nem is lesz türelmed elolvasni ? Talán épen ott lovagol valaki az ablakod előtt ? No semmi. Ha meguntad, dobd el, felejtsd el. Sok mindent összefecseg egy vén leány, midőn megszállja a melancholia. Hanem azért mégis jó lesz nem feledni, a mit a tapasztalat mond az ártatlanságnak.

Csókol ezerszer örökre kü : „Etelkád.“

Antiques.

A DEBRECZENI
telefon vállalat **junius** havi kimutatás.

NÉVSORA
beszélő állomásainak.

75. Államvasutak üzletvezetősége.
62. Államvasutak állomástőnöke.
42. „Angol Királynő“ szálloda.
34. Dr Balkányi Emil orvos.
40. Dr. Balkányi Miklós ügyvédi irodája
91. Dr. Balkányi Miklós lakása.
101. Közgazdasági Bank.
106. Dr. Irinyi István ügyvédi irodája.
66. „Kegyelet“ temetkezési intézet.
105. Komlóssy Arthur ügyvédi irodája.
110. Közvágóhid épitési vállalata.
74. Légszeszgyár.
51. Dr. Legányi Gyula orvos.

84. Bauer és Társa gépgyára.
36. Berger Henrik irodája.
14 „Bika“ szálloda,
37. Berger Jenő müépitész lakása.
8. Berger Henrik nyárilaka.
65. Dr. Balkányi Ede orvos
83. Casinó.
70. Csanak József nagy kereskedése.
88. Csanak József nyári lak
90. Dr. Csikos Sándor orvos.
28. Debreczen sz. kir. Város bejelentési hivatala.
18. „Debreczen“ szerk.
35. „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége.
55. „Debreczeni helyi vasut“ irodája.
20. „Debreczeni Hirlap“ szerkesztősége.
45. „Debreczeni helyi vasut“ nagyerdei indóh.
2. Dohánygyár.
49. Dobos vigadó nagyerdőn
104. Debreczeni első takatakarékpènztár.
52. Első magyar ált. bizt. társaság.
9. Epreskerti faraktár
79 Első debreczeni fakereskedö társaság irodája.
17. Első debreczeni fakereskedő társaság fiók üzleti irodája.
46. Főerdömester.
68. Főispán.
6. Feischl Fülöp és Fia cég.
13. Fürst Mátyás és Fia czég és Aron Miksa cég.
86. Frohner szálloda.
85. Glück Adolf pinczér ügynök.
60. Gebauer Károly ércz koporsó gyára
103. Gebauer Károly első hazai érczkoporsó gyár temetkezési intézete.
89. Gondy és Egey fényképészeti müterme.
102. Dr. Holländer Dezső.
62. „Hungária“ kávéház.
81. Ipar és kereskedelmi bank.
94. Iparegyesületi takarék és hitelintézet
39. „István“ gőzmalom.
19. Keresked. és iparkam.
47. Kohn Henrik füszer kereskedése fő üzlet.
23. Kohn Henrik fiók üzlete.
59. Kaszanyitzky Endre üzlete,
11, Közkórház.
4 Kovács Gábor ügyvéd.
30. Kunz József és Társa.
77, Klein Mór és Péterffy fakereskedő czég.
67 Dr. Kola János ügyvéd irodája.
54. László Albert könyvkereskedése.
71. Matolcsy István épitész lakása.
53. Magy. franczia bizt társaság.
15 ‚Magyar király' kávéház.
48. Méntelep parancsnoks.
44. Margit fürdő,
38 Osztrák-magyar bank.
16. Paragh Mór gőzmalma.
24. Parragh Mór üzlete.
10. Pavillon laktanya [katonai készenlét]
33. Dr. Popper Alajos oryos
31, Rendőr főkap. magánlak
87. Rendőr főkapitányság.
95. Rendőr alkapitányság I. ker.
27. Rendőr alkapitányság II. ker.
45. Rendőr alkap. III. ker. bejentési hivatal.
80. Riesz Lipót czukrász üzlete és sütődéje.
41. Rendőr alkapitányság IV. kerület éjjeli őrség.
56. Rendőrség az indóháznál.
63 Rosenberg Albert özvegye szállitó.
5. Rothschnek V. Emil gyógyszertára.
99. Rothschnek V. Emil lakása.
108. Roos Jakab fakereskedése.
78. Röszler Richárd mérnök és épitész vállalkozó.
109. Riesz Henrik kocsi gyáros.
82. Dr. Sichermann Adolf orvos testegyenészeti és massage rendelése.
50. Szikszay Lajos müépitész.
21 Stern József és testv. czég, faáru gyára
12. Stern József és testv. czég kefegyára.
7. Stern József éstestvére czég üzlete
57. Tafler Ignácz.
58, Terméný- és áru közraktár,
61. Turai Farkas.
96. Tüzoltóság.
107. Tüzoltó főparancsnok lak.
29. Tóth Gyula vaskeresk.
64 Dr. Tihanyi Sámuel orv.
25, Városház [elnökség
26. Városi főszámvevőség
28. Városgazdai hivatal.
97. Vásártér [baromvásár]
32. Varga Ferencz müépitész.
98. Vecsey Imre lakása.
76. Weisz Mózes és Fia cég
92. Weisz Sándor divatüzlete.
73 Zádor Lajos div üzlete
72 Zálogház. (nyilvános)

Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 103 állomás.

E hó folyamán hozzájött - - - - - 2

Lett - - - - - - - - - - - - - 105 állomás

Megszünt állomás - - - - - - - —

Forgalomnak tényleg átadva van - - - 105 állomás.

Debreczen, 1892, junius 30.

Debreczeni telefon vállalat.

TERMÉSZETES

Márienbádi forrás-só

(por és jegeczalakban) vegyileg megvizsgálva dr. Ludwig Ernő tanár által. — Klinikusok és orvosok eredményesen használják a gyomor, végbél és máj betegségeinél, székrekedés, aranyér, kövérség, a belső szervek elhizása és ennek következményei ellen Csakis eredeti üvegcsékben, vagy csomagokba adagolva, itt látható védjegygyel.

Márienbádi forràs pastillái.

Gyomorégés, savanyu felböfögés, gyomornyomás, renyhe székelés, arany eres bántalmak ellen csillapitólag hatnak. Eredeti katulyákban minden ásványviz, gyógyfükereskedésben és gyógytárban kapható.

Czim: Salz-Süd-Werk Marienbad
(Böhmen)

Egy szepességi izr. család
óhajt egy **leánytleányért**
cserèbe venni. — Levelek
czimzendők: Szepességi lány,
Késmárk. Post restante.

Csak rövid ideig

tart még

a piacz- és csapó-utcza sarkán levő
Jeney Gyula féle helyiségben
a még meglevő áruk, u. m.:

Vásznak, fehér Pique

èsszsinór,
valamint
SZINES VELEZEK,
nyári paplanok,
férfi-ingek, mellfüzők (mieder),
RUHASZÖVETEK
elárusitása, melyeknek árát ujból tetemesen leszállitottam,
s a teljesen berendezett himzési előnyomdát is,
olcsó áron eladom.

VÁMOS KÁROLY.

Frfi Chiffon ingek,
a hirneves Schroli-féle Chiffonból,
1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60
Gallérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák. Kesztyük.
Napernyők esernyők
Kèsz mosó gyermek ruhácskàk.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabò Lajos fiai

czègnél.

4393 és 4489. á. ü.

1892.

Árverési hirdetés.

Tolvaj Juliánna és Tolvaj Sára tulajdonát képező Tizenhárom városi 1634. sorszàmu házastelek, ondódi és ujjosztási szántó földje, **az 1892-ik év juli. hó 8-ik napján, délelőtt 9 órakor**, a háznál megtartandó árverésen eladatnak.

Az árverési feltételek, a városi árvaszék levéltárában vagy az árverés alkalmával megtekinthetők.

Debreczen 1892., Junius 22.

A városi árvaszék.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir. Atlas-Satin.
Vásznak. Kész fehérnemüek.
Szőnyegek, függönyök,
ágy és asztalteritők,
Szabó Lajos fiai czégnél.
Leszállitott áruk az egész idény alatt.

KÖNYVNYOMDA. KŐNYVKÖTÉSZET.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legujabb és legdivatosabb betükkel gazdagon felszerelt

s 3 gyorssajtóval berendezett

LEGNAGYOBB

KÖNYVNYOMDÁJA

Debreczenben, Széchenyi-utcza Simon-ház.

Ajánlkozik mindennemü

nyomdai munka gyors és diszes kiállitásra

Községi és gyámi rovatos ivek,

hivatalos nyomtatványok minden alakban.

Ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok,

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések,

LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK

Báli meghivók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron

állittatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

KÖNYVKÖTÉSZETÜNKBEN

mindenféle diszes és egyszerű munkák

gyorsan és jutányos árakon elkészittetnek.

Nyomatott a kiadótulajdonos (Vértesi Arnold) Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájában.